

DZIENNIK LUDOWY

Kraków

Biblioteka Uniwersyt.

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCIALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie miesięcznie zł 4.20
z dostawą do domu... „ 4.50
na prowincji... „ 4.50
za granicą... „ 6.50

Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski

20 groszy

na prowincjonalnych dworcach
24 gr.

Redakcja i Administracja:
Lwów, Sykstuska 21.

Telef. w dzień Nr. 24 — od godz.
10 wieczór drukarnia 496.

NAKL.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZ.: JAN SZCZYREK

Imponujący strejk w przemyśle włókienniczym.

Katastrofalne trzęsienie ziemi w Japonii.

Ankieta mieszkaniowa Dziennika Ludowego.

Na strychu albo w piwnicy. --- Grobowiec żywych trupów.

Sejm radzi nad ustawą o zgromadzeniach

Prawica chce zakneblować usta obywatelom.

WARSZAWA. 8. marca. (tel. wł.) Na dzisiejszym posiedzeniu komisji konstytucyjnej w dalszym ciągu 2-gie czytanie fragmentarycznej ustawy prof. Konopczyńskiego o zgromadzeniach Rozpatrywano 6 i 7 artykuł tej ust. Art. 6. głosi, że ustawa nie może być zmieniona rozporządzeniem Prezydenta na mocy ust. z dnia 2. VIII. 1926 r. o pełnomocnictwach.

Dr. Schreiber (Koło żyd.) jak zawsze, gdy chodzi o jakiś pozór konfliktu z rządem, wypowiedział się przeciw, sądzi on, że skoro rząd przygotowuje dekret o zgromadzeniach, nie podobna mu przeszkadzać i kępować zakazem zmiany dyskutowanej ustawy.

Tow. Daszyński oświadcza, że wstrzyma się od głosowania w sprawie art. 7. aż do porozumienia się z swoim klubem. W każdym razie nie pojmuje, jak dr. Schreiber może wysuwać powyższe argumenty, wiemy przecież

JAK NIEFORTUNNĄ BYŁA PRÓBA RZĄDU WPROWADZENIA USTAW KONSTYTUCYJNYCH PRZY POMOCY DEKRETU.

(dekret prasowy).

Pos. Błażkiewicz, (Ch. D.) również wstrzyma się od głosowania, do porozumienia się z klubem.

Pos. Kiernik (Piast) występuje niespodziewanie z całkiem nowym wnioskiem, zmieniającym całą sytuację. Mianowicie proponuje utworzenie podkomisji, która by się zajęła próbą uzgodnienia stanowiska stronnictw, ale nie w sprawie fragmentarycznej ustawy Konopczyńskiego, lecz owej wielkiej ustawy zgromadzeniowej, która była w swoim czasie opracowana, lecz nie przeprowadzona przez plenum, wskutek ostrych starć stronnictw.

W razie, jeśli nie nastąpi uzgodnienie w sprawie wielkiej ustawy, podkomisja zajmie się szczegółowym rozpatrzeniem obecnej fragmentarycznej.

Komisja przyjęła wniosek pos. Kiernika.

Zakończono 2. czytanie, odrzucając art. 7.

Do podkomisji wybrano posłów Głabińskiego, i Konopczyńskiego (ZLN.) Błażewicza (Ch. D.) Kiernika (Piast), Schreibera (K. Z.) Polakiewicza (Str. Chł.) i tow. Czapińskiego.

Na jutrzejszym posiedzeniu dalsza dyskusja nad ordynacją wyborczą.

z Osaka, w czasie ostatniego trzęsienia ziemi zginęły tam 22 osoby, 13 domów uległo całkowitemu zniszczeniu a 32 częściowemu. W Sakai koło Osaki 18 osób miało ponieść śmierć. Minojama, miejscowość położona w odległości 55 mil na północ od Osaki, była jednym z tych miast, które uległy całkowitemu zniszczeniu. Wczorajsze trzęsienie ziemi w Osaka dorównywało zdaje się co do gwałtowności trzęsieniu, jakie miało miejsce w maju r. 1925. Wiele małych miasteczek zostało częściowo lub całkowicie zniszczonych, przyczem zginęły setki ludzi.

TOKIO. 8 III. (Pat.) W związku z przerwaniami komunikacji telegraficznej i telefonicznej, depesze zawierające szczegóły o ostatniego trzęsienia ziemi nadechodzą bardzo nieregularnie. Według przypuszczeń, liczbą ofiar może dochodzić do 5.000. Na zasadzie sprawozdania jednego z lotników, który przeleciał nad prowincją Tango (!), liczba ofiar w tej prowincji dochodzi do tysiąca.

TOKIO. 8 III. (Pat.) United Press. Na terenie nawiedzonym trzęsieniem ziemi — stwierdzono dotychczas przeszło 1.000 zabitych. Trzęsienie odczuło słabo w Tokio i Yokohamie, natomiast kilka miast i wsi w odcinku Kiyadzu zostało zniszczonych. — Wojsko pospieszyło na torpedowcach na pomoc. Donoszą, że baza portowa Maisuru i miasto Mawsucha stoja w płomieniach. — Według wiadomości nadeszłych do Tokio, miasto Kokoro znajduje się również w płomieniach. — Władze poleciły zbombardować część miasta, aby zapobiec szerzeniu się płomieni.

LONDYN. 8 III. (Pat.) „Westminster Gazette“ donosi z Tokio, że podczas pożaru, który wybuchł w Osaka, wskutek trzęsienia ziemi, 13 osób znalazło śmierć w płomieniach, zaś 110 odniosło rany. W Sakai zawałiła się przedziałnia. Pod gruzami znalazło śmierć 10 osób, a 25 zostało rannych.

Strejk w całym przemyśle włókienniczym.

WARSZAWA. 8 III. (tel. wł.). Dziś od rana rozpoczął się strejk w całym przemyśle włókienniczym. W Łodzi stanęło rano 70 proc. fabryk, ale już po południu przystąpiły do strejku pozostałe fabryki, tak, że tylko 3—4 fabryki były czynne i to częściowo. Są to drobne fabryczki z wyjątkiem jednej Widzewskiej Manufaktury.

Robotnicy, którzy nie przystąpili do strejku przeważnie nie należą do żadnego z 3 związków, organizujących akcję strej-

kową. Spodziewane jest, że jutro i te fabryki staną.

Nastrój wśród strejkujących doskonały. Nigdzie nie zakłócono spokoju, były wprowadzone próby akcji łamistrejkowej, ale kandydaci na łamistrejków, wyszydzeni przez robotników, zaniechali swoich zamiarów.

Również nadeszły wiadomości, iż strejk objął wszystkie inne ośrodki przemysłu włókienniczego, a mianowicie Ozorków, Zgierz, Pabjanice, Zduńską Wolę, Tomaszów, Piotrków, Bielsko, itd.

Znowu trzęsienie ziemi w Japonii.

Dwa miasta zupełnie zniszczone. — Zabici i ranni.

LONDYN. 8 3. Dzienniki donoszą z Tokio, że Japonię nawiedziło znowu trzęsienie ziemi. Odczuło je najgwałtowniej w Kioto i Osaka.

Wiele domów zawałiło się, mieszkańcy ogarnięci paniką wylegli na ulice. W Osaka zawałił się budynek kinematografu, przy-

czem 80 osób zostało zabitych.

TOKIO 8 III. (Pat.) Ministerstwo spraw wewnętrznych podaje, że w czasie ostatniego trzęsienia ziemi 30 osób poniosło śmierć, 67 ciężko rannych, 2 miasta całkowicie zniszczone.

TOKIO, 8 III. (Pat.) Według doniesień

RAKOWSKI W WARSZAWIE.

WARSZAWA. 8. marca. (A. W.) Wczoraj bawił w Warszawie, w przejeździe, przedstawiciel sowietów w Paryżu Rakowski. Zatrzymał się on u posła sow. Wojkowskiego, o 9-tej zaś wyjechał w dalszą podróż do Paryża, gdzie ma podjąć rokowania z rządem francuskim, w sprawie uregulowania długów rosyjskich wobec Francji.

ZNACZORRY z DOUGLASEM FAIRBANKSEM W APOLLO

Z powodu wielkiego zainteresowania, ulgowe bilety wstępu wydaje kasa tylko na pierwszy program (do godz. 5-tej) i na ostatni (od godz. 8:30) — Dla młodzieży dozwolone.

Kaganiec min. Miedzińskiego.

Liczniki telefoniczne, które z łaski min. Miedzińskiego ma otrzymać „na razie“ Warszawa i Łódź leżą wyłącznie w interesie osiawionego „Cedergrenu“. Jak o tem wspominaliśmy, po wprowadzeniu liczników, przewidzianych jest sto rozmów miesięcznie za cenę dotychczasowych opłat ryczałtowych: każda dalsza rozmowa będzie kosztowała po dziewięć groszy.

Sto rozmów miesięcznie znaczy, że codzień można będzie korzystać z trzech i jednej trzeciej połączeń telefonicznych. Przedsiębiorstwo handlowe, instytucja finansowa, redakcja pisma, adwokat czy lekarz będzie mógł korzystać tylko trzy razy dziennie ze swego telefonu. Więc np. redakcja pisma chcąc wyzyskać źródłowe informacje o jakimś zdarzeniu czy sprawdzić np. jakieś sensacyjne pogłoski, będzie musiała za chęć usłużenia publiczności i dobrej sprawie wysoki składać opłaty na rzecz mości „Cedergrena“.

Jeżeli czytelniku ujrzyś człowieka dogorywającego na ulicy, jeżeli dostrzeżesz wydobywające się kłęby dymu lub płomienie z jakiegoś mieszkania, nie będziesz mógł zaalarmować pogotowia ratunkowego czy pożarnego, bo za ten twój czyn humanitarny każą ci płacić.

Cały nonsens licznikowy wystąpi dopiero silnie, jeżeli się zważy, że często musimy po kilkakroć żądać połączenia, zanim uzyskamy bezpośrednią rozmowę z osobą z którą mówić chcemy. Przecież trudno, ażeby telefonistka zdołała skontrolować, że rozmowa z osobą wezwaną do telefonu się nie odbyła, ale za połączenie i za wymianę kilku słów trzeba będzie płacić.

Jaskrawa ta lichwa, której pałronuje jeden z ministrów, leży, jak powiedzieliśmy, w interesie spółki szwedzkiej. Jak wtajemniczeni twierdzą, spółce zależało poprostu na pozbyciu się wielkiej ilości liczników le-

żących w składach sztokholmskich. Jeszcze przed dwoma laty były próby narzucenia Polsce liczników i to na warunkach możliwszych, bo miało być 200 rozmów miesięcznie za ryczałtową opłatą, ale oparł się temu ówczesny minister przemysłu i handlu Klarnier. Obecny minister restytuowanego ministerstwa poczt i telegrafów nie

tylko lichwiarskiej oferty Past'ry nie odrzucił, ale przeciwnie, popiera ją!

Pisma warszawskie, nie wyłączając niektórych „sanacyjnych“, krytykują dość surowo pomysły ministra poczt i telegrafów ale o jakiejś wspólnej akcji ludności, zagrożonej tym kagańcem nie słyszą. Może dlatego, że nikt nie wierzy, by niesłychany pomysł p. Miedzińskiego Rada ministrów traktowała poważnie.

W każdym razie projekt nowego ministra uczyni go głośnym, lecz sławy mu nie przysporzy, tem więcej, że, jak prasa przypomina, niezbyt dawno jeszcze, p. Miedziński walczył na łamach „Głosu prawdy“ przeciw wprowadzeniu liczników telefonicznych.

Alc to było jeszcze wtedy, kiedy p. Miedziński ministrem nie był.

Polacy i Niemcy w Genewie.

Doład nie nastąpiło zbliżenie.

BERLIN, 8 III. (tel. wł.). „Vossische Zeitung“ donosi z Genewy, że rokowania polsko-niemieckie jeszcze się nie rozpoczęły. Min. Zaleski dotychczas nie wyraził życzenia odbycia rozmowy ze Stresemannem.

BERLIN, 8 III. (tel. wł.) Dzienniki prawnicze wyrażają poważne niezadowolenie z powodu tego, że ze strony polskiej nie została nawiązana inicjatywa nawiązania rokowań polsko-niemieckich. Widocznie delegacja polska dotychczas nie jest dostatecznie poinformowana o tem, że niemiecki minister spraw zagranicznych nie poczyni ze swej strony inicjatywy nawiązania rozmów. Inicjatywa taka musi wyjść ze strony polskiej.

BERLIN, 8 III. (tel. wł.). Znany publicysta profesor Sanger zamieszcza w „Achf Uhr Abendblatt“ artykuł pt. „Stresemann i Zaleski w „Genewie“, w którym wypowiada się ponownie za koniecznością zlikwidowania konfliktu polsko-niemieckiego. Autor twierdzi, że Polacy jako partnerzy w grze dyplomatycznej są niezwykle trudni. Tylko przez ustąpienie na wszystkich punktach można ich skłonić do bardziej gładkich rozmów. W zakończeniu artykułu autor wzywa do zakończenia wojny handlowej polsko-niemieckiej, twierdząc, że przemysł niemiecki ponosi olbrzymie szkody np. wywóz maszyn do Polski spadł z 21 milionów w r. 1925 na 6 milionów w r. 1926.

Fortyfikowanie Leningradu?

RYGA, 8. marca. Z Leningradu nadeszły tu wiadomości, według których wro gorączkowa praca nad fortifikowaniem miasta. Na wzgórzach okolicznych ustawione są ciężkie baterje.

Chodzi tu o zarządzenia, celem ochrony Leningradu na wypadek zbrojnego konfliktu angielsko-rosyjskiego, ponieważ bałtycka flota sowiecka jest za słaba do obrony Leningradu, wobec ewentualnego ataku floty angielskiej.

Radzą nad sprawą bezrobotnych.

WARSZAWA, 8. III. (AW.). W ciągu najbliższych dni przybędzie tu wojewoda Darowski z Krakowa i woj. Remiszewski z Lublina. Woj. lwowski p. Garapich bawi od wczoraj w Warszawie. Ten zjazd wojewodów stoi w związku z robotami wiosennymi, które mają być podjęte dla zatrudnienia bezrobotnych.

—:—

A. AWIERCZENKO.

Wyższa sprawiedliwość.

(Dokończenie).

— Dzięki ci druhu! Gdybyś ty wiedział, gdybyś ty mógł podejrzcwać, jak ulżyłś memu sumieniu!!

Raskatow zdumiał się.

— A cóż to?... Co chcesz powiedzieć?

— O, Raskatow! Gdybyś ty wiedział, jakie ja męki ostatnio znośm! Jak przykro i ciężko — patrzeć ci prosto w oczy... Lecz twe zwierzenia zdjęły mi, oczywista, kamień z serca!

— Co za brednie wygaduje ten człowiek?! Co się stało?

Głos Kiryłłowa brzmiał niemal ekstatycznie:

— Słuchaj, Raskatow! Co za szczęście, że teraz mogę ci wyznać wszystko! Wiedz, Raskatow, że ja w stosunku do ciebie popełniłem to samo, co ty w stosunku do Limonowa!

Raskatow stanął, jak wryty, wyciągnął ręce, jakby ku obronie.

— Ty... ty... Czeka! — bezdźwięcznie szeptał drżącymi, zbiełymi wargami. Czy chcesz przez to powiedzieć, że żona moja, Katia...

— Tak!! Jestem skruszony. Przyszła taka chwila, porwał nas wichur i poniósł! Piękną masz żonę...

Raskatow jęknął, jak ranny zwierzę i bezsilnie opadł na kanapę.

— I ty... ty mogłeś tak ze mną postąpić?! Z najserdeczniejszym twym przyjaciелеm?!

— Tyś wszak tak samo postąpił z Limonowem...

— Ech „Limonow, Limonow“... Teraz o mnie mówimy, nie o Limonowie!! Boże mój, Boże, co za podłość!...

— Dlaczego?... — nie tracąc zimnej krwi, spytał Kiryłłow. — Przed chwilą cieszyłeś się przecież ze swego triumfu — pozwól i mnie nacieszyć się!

— Przeklęty!! Tyś zburzył moje ognisko domowe!...

— Daj spokój! Turgieniewowska różowa woda!

— I ty jeszcze drwisz! Ty! — mój bliski przyjaciel!

— Różowe baranki na zielonej trawce. Bezlitosne, bracie, jest życie! Teraz takie czasy, że chwycić trzeba to, co samo w ręce płynie! Twoja to wszak filozofja!

Raskatow wstał nagle z kanapy; różowa, pełna jego twarz wykrzywiła się boleśnie i poszarzała...

Ochrypiłym głosem, jak gdyby lękając się, który w gardle stanął, wyszłusił:

— A więc, posłuchaj ty!... — „Przyjaciel!“ Ja to wszystko wymyśliłem o Oldzie Michajłownie Limonowej! Nie między nami nie zaszło! Poprostu chciałem się pochwalić jednym podbojem. Jest ona dla mnie równie niedostępna, jak dla ciebie. No? Co teraz powiesz?!

Wprost dusił się z pasji.

Twaz Kiryłłowa rozpromieniła się:

chwycił dlonie Raskatowa i pełen wdzięczności, energicznie je ścisnął...

— Ty. Prawde mówisz?! Nie między wami nie było?! Chwała Bogu, chwała Bogu!!

— Tak... — skinął posępnie głową Raskatow. — Między mną i panią Limonową nie nie było! Przyznaję! Skłamałem. Lecz — ty?! Ty? Wpelnąć, jak żmija do mego domu, zawrócić głowę mej żonie, zawieść me zaufanie...

Kiryłłow roześmiał się wesoło, promiennie i objął Raskatowa:

— Toż przecie i między mną a twą żoną również nie nie było!! Przysięgam ci! Poprostu chciałem ciebie ukarać za twoją podłość w stosunku do Limonowa! Wymyśliłem więc o Katarzynie Georgiewnie — niechaj wybaczy mi ona to łajdactwo!

Na twarzy Raskatowa znów zjawił się żywy mieny rumieniec i okraślił jego strapienie oblicze.

— Tak? Prawda? — uradował się. — Doprawdy — Doprawdy między tobą i Katia nie nie było? Możesz przysiąc?!

— Na matki imię przysięgam! — poważnie i uciwicie rzekł Kiryłłow, patrząc gościowi wprost w oczy

Gość całkiem ożył, różę znów wróciły na jego policzki i wargi. Tak właśnie wschodzące słońce ożywia szary, tonący dotąd w mroku, krajobraz. Dwie minuty patrzył na gospodarza, potem mu kąciki ust drgnęły i takim wybuchnął śmiechem, że aż oprzeć się musiał o poręcz fotelu...

— Co? Co ci się stało?! — przeraził się gospodarz.

Jak żyją i mieszkają ludzie pracy?

Ankieta mieszkaniowa Dziennika Ludowego.

Na strychu albo w piwnicy.

Taki już jest los setek, tysięcy, zresztą co tu wyliczać, całej olbrzymiej rzeszy rodzin, że z konieczności muszą „się gnieździć” bądź w najbliższym sąsiedztwie wiazałów dachu, bądź też w podziemnych kazamatkach piwnic. I jedne i drugie „mieszkania” są zazwyczaj lemi ochłapani z pańskiego stołu, po które chciwymi rękoma sięga biedota społeczna.

Onegdaj miałem sposobność oglądać takie dwa okazy „mieszkań” — z tych pierwsze przy ul. Franciszkańskiej 8.

PRACZKARNIA NA STRYCHU PRZEROBIONA NA MIESZKANIE.

Przez wąziutkie drzwi na poddaszu, jakby obliczone wyłącznie dla suchotników, wślizgnąłem się do „mieszkania”. Lokator, tow. R. M. witał mnie mdłym uśmiechem człowieka, któremu „włazi się z kaloszami do duszy”.

— Widzicie to jest moje locum — i zaczyna się od początku do końca ta sama straszna opowieść, która jest bolesnym wyrazem dzisiejszej nędzy mieszkaniowej.

— Troje dzieci — jedno po drugim choruje — ta mizerna izdebka prawie nigdy nie przestaje być szpitalem.

Tow. R. podnosi z całym uznaniem wyjątkową jak na dzisiejsze czasy „ludzkość” gospodarza.

— Zrobił co mógł, powiada — czysto jest tu, wilgoci niema, tylko ta betonowa posadzka jest całym mojem nieszczęściem. Ciasno, bo ciasno, pięcioro nas tu razem, ale niechliby tam, już i to okratowane okienko nie denerwuje mnie więcej — tylko ten przekleśly beton — niech djabli porwą wszystkie betonowe posadzki na całym świecie, kończył poirytowany.

A po chwili — jakby zapałszy w rozkoszną wizję — dodaje i pomyśleć, że za jakieś tam paręset dolarów możnaby całkiem po ludzku mieszkać t. z. żyć.

Żer „mieszkaniowej chłeny” mógłby znalazł w tym proletarijuszowi ofiary, gdyby na drodze do „szczęścia” (mieszkania) nie stanęła posadzka betonowa o rozmiarze 3x4 kwadrat, metrów.

Grobowiec żywych trupów.

Tajemnicą duszy ludzkiej pozostanie na zawsze albo przynajmniej do czasu, kiedy radykalnie nie zmieni się struktura dzisiejszego ustroju społecznego — dlaczego właściwie ludzie mając do wyboru krótką i wygodną drogę rozstania się z tym „padłem” i płaczem — wybierają właśnie przeciwnie: potworną i niehumanitarną wprost męczarnię powolnego konania z dnia na dzień.

Takie to „czarne” myśli opanowały mnie podczas odwiedzin „lokatorów” zamieszkających

W PIWNICY DOMU PRZY UL. CZACKIEGO 3.

— Bo przecież... O!! oj! nie mogę! Bo przecież... ja ci znów nakłamałem o żonie Limonowa! Było, kochasiu, wszystko było! Prostu chciałem ciebie wypróbować co do mej żony, Kati!! Jeśli zaś u mnie w domu wszystko w porządku — to masz! Piłem wino z Limonichą!! I całowałem się z Limonichą!! No i wogóle. A tyś przysiągł, draniaszek! — Przyjacielowi napędzić chciałeś stracha!...

Z tak niedawnego przerażenia i bólu nie było już ani śladu. Twarz promieniała, oczy błyszczały zwycięsko — triumfująco.

— Wiesz co?... — opryskliwie powiedział Kiryłow — idź już! Błazeństwami swymi przeszkadzasz mi tylko w pracy. Wynos się.

— O-wa! pójdę! pójdę, mój miły... Aleś mnie ubawił!

Wziął kapelusz, protekcyjnie gospodarza poklepał po ramieniu i wyszedł.

Kiryłow został sam. Gdy usłyszał trzasknięcie drzwi wejściowych, zdjął słuchawkę telefonu:

— Dziewięćdziesiąt dwa, czternaście! — Mieszkanie państwa Raskatowów? To pani, Katarzyna Georgiewna? Tak to ja — Kiryłow. W ubiegłą środę powiedziała pani, że tylko w tym wypadku będzie moja, jeśli mąż panią zdradzi. On panią zdradził! Co? tak. Przed chwilą był u mnie, opowiadał. No... Myślę — szczegóły ustnie? Przyjeżdżaj! Czekam.

Słuchawka, zawieszona na widełkach, stuknęła, jakby stawiała kropkę na tym przejawie Wyższej Sprawiedliwości.

—:::—

wogóle jest jakie — jeśli tak — to musi zapewne być mizerne, skoro zdołało ująć moją uwagę. Zresztą, zdaje mi się, że nie jest to praktykowane robienie okien w... trumnach.

— Na litość boską, ludzką, szatańską — pytam zdumiony „lokatorów” zmurszałej trumny — powiedzcie mi do licha — jak wy tu spicie?

Ze stoickim spokojem miedrea, czy bohaterka odpowiada robotnik Szafranski:

— Ano jak pan widzi, jedno jest tu przecież łóżko — a o rozścieleniu jakiegoś barłogu niema mowy, bo gdzie? — ot walimy się we czwórke, chłop nie chłop, baba nie baba na to jedno łóżko i jakoś tam niby spimy. Gnatów już nie czuję w sobie — a w dodatku ten wściekły reumatyzm to mnie, to kogoś innego łamie wściekle.

— Ale tu proszę zobaczyć! — i ręką naciska jedną ściankę trumny.

Spostrzegam z przerażeniem, że ściana ta zupełnie jest odłączona od pulapu i „oddech” za każdorazowym naciśnięciem.

W między czasie zamroczył mi głowę ohydny zaduch zgnilizny, czuję że robi mi się słabo — płuca pracują jak kowalskie młotki.

— Jak się nazywa pański gospodarz? — pytam.

— Simcha Scheifer!

— Powiedz mu pan odemnie, że prawdopodobnie wkrótce takich gospodarzy zaczął karać jak pospolitych zbrodniarzy — kto wie, może i wieszając dodaje w zamyśleniu — przecież to co tu widzę nie jest przecież czemkolwiek innym — tylko pospolitą zbrodnią!

— Niech pan zajdzie tam na przeciw, albo do sąsiadów obok — wszędzie to samo — odpowiada Szafranski. Idę. Słusznie.

Wszędzie to samo. Trumny wprawdzie obszerniejsze, ale ta sama zgnilizna, woda ścieka po zmurszałych ścianach — podłogi żłarte grzybem lub zupełnie miejscami wdeptane w ilastą ziemię.

I tu i tam po kilku ledwie dychających „żywych nieboszczyków”, gruźlica, reumatyzm, rachitis, licho wie jaka jeszcze menażeria chorób i zarazy.

Wyszedłszy, przed bramę przez kilka minut oparty o mur łapczywie wciągani pełnym haustem „świeże powietrze” przepięknej ul. Czackiego — wyrzucając równocześnie połkniętą przedtem truciznę straszliwej piwnicy.

Naraz „strzela” mi do głowy, szalona myśl — pobiegnę na pl. Marjacki, i będę się darł w niebogłosy, na całe gardło!

— Ludzie! ludzie! — Przy ul. Czackiego 3 mordują kilkanaście bezbronych istot — które nikomu nie, ale to zgoła nie nie zawiniły.

Jednak od wykonania tego zamiaru powstrzymuje mnie świadomość istnienia... Zakładu na Kulparkowie i... „odpowiedzialnych czynników”.

Cóż to kogo obchodzi jak żyje... motłoch. Przysłowie jednak powiada, że dzban tak długo wodę nosi, aż...

S. H.

Min. Składkowski zwiedza ziemianki, które ludziom służą za mieszkania.

Min. Składkowski zwiedza obecnie najdalsze kresy wschodnie. M. in. udał się z Baranowicz na objazd zniszczonych osiedli w powiecie baranowickim, a w szczególności na teren gminy Stołowice. We wsi Dąbrowa, pow. baranowickiego, całkowicie zniszczonej podczas wojny światowej, p. minister zwiedził chaty i ziemianki, w których mieszka ludność. P. minister obiecał ludności miejscowej, licznie zgłaszającej się w sprawie odbudowy, jak najdalej idące poparcie i wydanie w zakresie własnej kompetencji odpowiednich zleceń władzom administracyjnym.

Ciekawi jesteśmy, jak ta pomoc się wyrazi, tembardziej, że gdzieś nad Zbruczem,

Bugiem, czy Lipą możnaby, bez trudu odzyskać osiedla, w których ludność jeszcze mieszka w ziemiankach.

Wkrótce już będą ludzie ci święcili dziesiątą rocznicę mieszkania pod ziemią...

W walce z biurokrytysmem.

WARSZAWA, 8. III. (AW.). Min. Czerwicz wystosował okólnik do wszystkich departamentów Min. Skarbu zalecający unikanie zbędnej pisaniny biurokratycznej i załatwianie nadających się do tego spraw drogą telefoniczną. „Robotnik” zamieszczając tę informację dodaje, że „najśluszniesze intencje ministra skarbu krzyżuje min. Międzyński swymi pomyśłami licznikowemi”.

Nowiny z dnia.

Lwów, dnia 9 marca

KLUB RADNYCH PPS. odczłowie w środę, 9. b. m. o godz. 7. wiecz. posiedzenie w biurze wiceprezidenta tow. Obirka.

Sprawy bardzo ważne.

I-SZA RUCHOMA WYSTAWA PRZECIWGRUŻLICZA. Lwowskie Tow. Walki z Gruźlicą zorganizowało z ramienia Związku Przeciwwgruźliczego I-szą Ruchomą Wystawę Przeciwwgruźliczą. Wystawa ta, już jest zmontowana i zawiera bogaty dział naukowy i statystyczny, oraz część przemysłową, to jest ekspozycję i reklamy, godnych polecenia przedsiębiorstw wytwarzających artykuły farmaceutyczne, higieniczne, urządzenia sanitarne i sanatoryjne i artykuły odzieżowe. Wystawa rozpocznie w najbliższych dniach swoją podróż propagandową.

DOPLATY CELNE. Na skutek interwencji Prezydium Lwowskiego Stowarzyszenia Kupców u p. dr. Smółki, Prezesa Dyrekcji Cel w Lwowie zarządzono zostało umorzenie wszystkich nakazów płatniczych wydanych z powodu żądania przez urzędy celne dopłat, o ile nakazy te wydane zostały po upływie jednego roku od dnia oceny towaru.

O ileby kupcy z powodu tych dopłat narażeni byli na jakieś nieprzyjemności, zechcą się zgłosić w Sekretariacie powyższego Stowarzyszenia ul. Hetmańska 1. 6. celem interwencji o odpisanie nakazów płatniczych.

CHLEB „LUKSUSOWY” P. GRUBERA. W piekarni p. Grubera przy ul. Berka Joselowicza wypiekają chleb luksusowy o bardzo podejranej zawartości. 7. marca kupił p. Jabłońska chleb z tej piekarni i ku swojemu zdziwieniu znalazła w nim duży zwitek sznura z plombą. Już poprzednio znajdowała w chlebie gwoździe, szkło i t. p.

Chleb zakupiony był w sklepie M. Nadłowej przy ul. Królowej Jadwigi 1. 12.

BRĄK PRACY POWODEM ZAMACHÓW SAMOBÓJCZYCH. W bramie realności przy ul. Korniańców 1. 1. znaleziono onegdaj dwie młode kobiety wijące się w bólach. Jak się okazało były to dwie przyjaciółki Zosia K. i Zosia O. w wieku 17 i 18 lat, które zatruty się jodyną.

Zawezwane Pogotowie rat. odstawiło je do szpitala. Jak się następnie okazało, powodem desperackiego kroku był brak środków do życia.

ZWŁOKI NOWORODKA NA ULICY. Na rogu ul. Józefa i Gródeckiej znaleziono zwłoki noworodka płci męskiej podrzucone przez nieznaną matkę. Na polecenie lekarza dzielnicowego dr. Wernickiego, odstawił je do Instytutu medycyny sądowej.

Z KRWAWEJ KRONIKI. W przytulisku BB. Albertów przy ul. Kleparowskiej, wynikła bójka, pomiędzy Leopoldem Hołubowiczem i Władysławem Zmarzłym. Ten ostatni został wówczas ciężko zraniony nożem przez Hołubowicza w okolicy lewej łopatki. W stanie groźnym odstawił go do szpitala.

W realności przy ul. Dekierka 1. 7. w czasie wyrywania sąsiedzkich porachunków, Michalina Foszczak, porwawszy siekiere, uderzyła nią swą przeciwniczkę Michalinę Piękniewicz, przyczem zraniła ją ciężko w głowę. Pogotowie rat. odstawiło ją do szpitala.

NIE MIAŁ SZCZĘŚCIA WE LWOWIE. Majer Herman, zam. w Brześciu, przyjechał na skok do Lwowa. Tu poszczęściło mu się, gdyż zdołał włamać się do mieszkania dr. Rejsa, przy ul. Wolność, gdzie skradł większą ilość garderoby, wartości 3.000 zł. Posterunkowy Struciński, jak się okazuje ma pewne zdolności telepatyczne, oraz czułe serce dla bliźnich. Zainteresował się bowiem Hermanem, gdy ten uginając się pod ciężarem skradzionego łupu przemykał się przez Kopytkowe, aby dostać się na dworzec główny.

Koni nie można obciążać nadmiernie ciężarem, a dlatego pan tak poci się przy dzwiganiu pakunków, zagadnął on Hermana. Człotko policjanta nie wyszła H. jednak na zdrowie, gdyż zapominał języka w gębę, i nie podziękował jak należało za okazane współczucie. To też go zgubiło, gdyż posterunkowy nie wypuścił już go ze swej opieki i odprowadził na odpoczynek do paki.

DZIŚ RZEZIMIESZKI JEŹDZĄ AUTEM. Nieznani osobnicy usiłowali wczoraj w nocy włamać się do mieszkania Ożjasza Pordesa, w Wulce Panińskiej. Szmer zbudził jednak gospodarza, który zerwawszy się z łóżka, krzykiem spłoszył włamywaczy. Niepomyślnie ci, nie zmęczeni się zbytnio ucieczką, gdyż wsiedli do stojącego opodal auta i odjechali w nieznanym kierunku.

DOLARY płacono wczoraj w wolnych obrotach 8.94 i pół. zł.

Sprawcy ekscesów w więzieniu wojsk. przed sądem doraźnym.

Dnia 23. ub. miesiąca kilku więźniów wywołało ekscesy w więzieniu wojskowym przy ul. Zamarstynowskiej. Jak wiadomo, uśmierzone te niepokoje przy pomocy sikawski pożarnej.

Ustalono następnie, że prowodyrem awantury był Stanisław Binkowski, odbywający karę więzienia za niesubordynację i rabunek. Jako fizycznie najsilniejszy wśród czterech więźniów, z którymi przebywał w celi terroryzował ich i zmuszał do posłuchu. Jednego z nich pobił ciężko, za co został skazany na trzydniowy post. Drugi z uczestników ekscesów był to szeregowiec Alojzy Lerch, rodem ze Zniesienia, przebywający w więzieniu za dezercję, który w przeddzień awantury zgłosił się jako chory, nie chcąc odbywać codziennych ćwiczeń. Trzecim malkontentem był szeregowiec Czekanowski, czwarty zaś więzień nie brał udziału w awanturze, jego to bowiem pobił Binkowski.

Dwaj pierwsi stanęli wczoraj przed sądem doraźnym, któremu przewodniczył pułk. Hecht. Czekanowskiego nie pociągnięto do odpowiedzialności, gdyż nie był na zbiórce, w czasie gdy odczytywano żołnierzom rozporządzenie o sądach doraźnych.

Akt oskarżenia zarzuca im, iż wywołali rokosz targali się czynnie na swych przełożonych, oraz podpalili siennik, chcąc sprowokować rozruchy w całym więzieniu, aby w zamieszaniu zbiedz z więzienia.

Binkowski w czasie ekscesów został kontuzjowany i ciężko zraniony w rękę, którą obecnie nosi na opasce. Na rozprawie skarżył się na ból głowy i

twierdził, że stracił mowę.

Wobec tego obrońca pułk. Łukowski na początku rozprawy postawił wniosek, o zbadanie stanu zdrowia obu oskarżonych. Trybunał uwzględnił to żądanie, lekarz orzekł jednak, iż Binkowski symuluje niemowę i może odpowiadać przed sądem. Ten jednak w dalszym ciągu nie mówił i apatycznie odnosił się do wszystkich.

Trybunał zrezygnował wobec tego z jego zeznań, nie godząc się, jak tego domagała się obrona, na pisemne zeznania.

Lerch zeznał na rozprawie, iż w krytycznym czasie działał pod przymusem, będąc sterroryzowany przez Binkowskiego. Zdawało mu się, iż B. „zwarłował” przeto nie sprzeciwiał mu się, lecz czynił jak rozkazał. Z dalszych zeznań Lercha wynikało, iż Binkowski proponował mu poprzednio, aby rozbroić sierżanta Birnbauma, odebrać mu klucze i wypuścić z celi więźniów.

Na popołudniowej rozprawie zeznawali naczelnik straży pożarnej p. Cieczkiewicz, strażacy, żandarmi i inni, którzy brali udział w uśmierzeniu ekscesów.

Awantury te trwały około dwóch godzin, nie chciano bowiem użyć broni. Z zeznań wynikało, że oskarżeni zabarykadowali drzwi od wewnątrz i bili wszystkich, którzy chcieli wejść do wnętrza, wznośząc przy tem okrzyki.

Rozprawa została rozpisana na dwa dni. Dziś, prawdopodobnie zapadnie wyrok.

Z sali sądowej.

Skandaliczna gospodarka w „Jurze”.

W sprawie oskarżonego Z. Jarochowskiego przesłuchano wczoraj 12-tu świadków. Kazimierz Unger, b. magazynier w „Jurze”, potwierdził na rozprawie swe poprzednie zeznania złożone w śledztwie. Na jego to bowiem obciążających zeznaniach opiera się głównie akt oskarżenia. Inni natomiast świadkowie nie obciążyli Jarochowskiego, zastaniając się bądź brakiem pamięci, bądź twierdząc, że wszystko było w porządku. — Dziś dalszy ciąg rozprawy.

Amerykański ożenek rabina.

W ostatnich dwóch dniach przesłuchano różnych świadków, oraz żonę i córki rabina Spiry. Świadek N. Weis pytany przez obronę czyją stronę trzyma odpowiedział, że nieczyją, obawiał się tylko o skandal, o rabina i o siebie. Dodał przytem mnie chodziło o cały „naród izraelski”. Proszę czytać co się dzisiaj dzieje „na gazetach”.

Niepokój tego świadka jest jednak nieuzasadniony.

Podpalacz przed sądem.

Korespondent nasz z Przemysła donosi, iż przed tamtejszym sądem przysięgłych, stanął wczoraj Andrzej Bodnar parobek z Małkowic, oskarżony o to, że w dniu 24 list. 1926 roku, z powodu nieuważnej nieuwagi do tamtejszego popa, podpałił stertę słomy, znajdującą się na podwórzu plebani, skutkiem czego spłonęła sterta doszczętnie i ponadto szopa i stajnia. Szkoda wynosi 700 zł.

Rozprawie przewodniczył s. s. o. Dmochowski, wotowali s. s. o. Terlikowski i dr. Markiewicz.

Oskarżał prok. Błażyński. Bronił dr. Rosenblatt-Gut.

Sędziowie przysięgli potwierdzili winę Bodnara 8 głosami, wobec czego zasądzono podpalacza, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności łagodzących na półtora roku ciężkiego więzienia.

AUTONOMICZNY OBSZAR ŻYDOWSKI

MOSKWA. 8. marca. (Pat.) Jak się dowiaduje korespondent ZAT ukraiński Cik definitywnie zatwierdził uchwałę w sprawie utworzenia autonomicznego obszaru żydowskiego w okręgu chersońskim. Obszar autonomiczny obejmuje ludność 15.000 osób. Żydzi stanowią 87 proc. ogółu tej ludności.

Sprawy partyjne.

POSIEDZENIE O. K. R. P. P. S. PIERWOTNIE ZAPOWIEDZIANE NA ŚRODĘ zostało przesunięte na piątek dnia 11. marca 1927 o godz. 7. wiecz. w lokalu przy ul. Sykstuskiej 1. 21. II. p.

DZIELNICA P. P. S. Łyczaków-Zielona. Posiedzenie Zarządu w środę, 9. marca o godz. 7. wiecz. Mydlowicz, przewodniczący.

KOMITET DZIELNICOWY PPS. Łyczaków-Zielona, odbył w sobotę ogólne zebranie członków. Zajęto się organizowaniem akcji celem rozszerzenia ankiety mieszkaniowej. Dopełniono zarząd przez powołanie tow. dr. Elstera, J. Guterwila i Zofji Kudrewicz. Dla bliższego zapoznania się ze sobą towarzyszy, odbędzie się w sobotę 19. marca Wieczornica w salach Związku Kaflarzy, Zielona 1. 7.

* POSIEDZENIE KOMITETU OBWODOW. WSCH. MAŁCPOLESKI odbędzie się w niedzielę, dnia 13. marca, w lokalu przy ul. Brajerowskiej, o godz. 10 rano. Ze względu na ważność spraw, będących na porządku dziennym, uprasza się wszystkich towarzyszy i towarzyszek delegatów o bezwarunkowe przybycie.

WYDAWNICTWA 1-szo MAJOWE. Z okazji 1-go Maja Sekretariat Generalny C. K. W. przygotowuje afisz 1-szo majowy kolorowy w rozmiarze 110 cm. na 80 cm. w cenie 1 zł. za egzemplarz.

Organizacje partyjne i zawodowe, które zamówią przynajmniej 20 egz., otrzymają afisz ten za 80 gr. Zamówienia należy nadsyłać jak najprędzej, celem ustalenia nakładu.

Sekret. Gen. CKW. PPS.

Z ruchu zawodowego.

DO ZWIĄZKÓW ZAW. WE LWOWIE. Wydział Wykonawczy Rady miejsc. Zw. Zaw. we Lwowie, wydał listy składkowe na rzecz strejkujących robotników młynarskich firmy Jedlina i Syna we Lwowie i wzywa wszystkie Związki Zawodowe, aby jak najusilniej poparły walczących o swój byt robotniczy.

K. ŻELASZKIEWICZ.

Nowe aresztowania komunistów.

WARSZAWA. 8. marca. (A. W.) Policja polityczna dokonała dziś szeregu aresztowań przywódców nowego działu roboty komunistycznej. Aresztowani w liczbie 4, wszyscy żydzi w wieku od 16 — 18 lat tworzyli tak zw. Wydział dziecięcy, którego zadaniem jest prowadzenie roboty komunistycznej, wśród uczniów szkół średnich. M. in. akcja ta objęła jedną z pensji żeńskich w Warszawie, skąd ściągano uczennice na specjalną pogadankę. Na razie aresztowano 4 osoby, u których znaleziono protokoły odbytych posiedzeń, różne notatki, odezwy i t. p.

Sesja Ligi Narodów rozpoczęła się.

Sześciu ministrów spraw zagr. w Genewie.

GENEWA, 7 III. W dniu dzisiejszym rozpoczęło się posiedzenie Ligi Narodów. — Jako pierwszy punkt porządku dziennego załatwiono sprawę poborów Van Hamela, komisarza Ligi Narodów w Gdańsku z tem, że Liga Narodów odrzuciła opłacanie poborów Van Hamela. Dotychczas bowiem koszty poborów Van Hamela ponosiły po połowie Polska i Gdańsk.

Sprawę tranzytu i składu materjału wojennego dla Polski na terytorjum bez dyskusji przekazano komisji wojskowej.

GENEWA, 7 III. W toczących się obradach Ligi Narodów bierze udział 6 ministrów spraw zagran. a mianowicie Polski, Niemiec, Anglii, Francji, Czechosłowacji i San Salvadoru.

—::—

Dezercja majora polskiego do Niemiec.

KATOWICE, 8 III. „Gazeta Robotnicza“ donosi:

GLIWICE. W piątek przekroczył granicę polsko-niemiecką major 73 p. p. Urbanowicz w mundurze, oddając się w ręce władz pruskich, oraz ofiarując się do uprawiania szpiegostwa na rzecz Niemiec. Major Urbanowicz jest byłym leutnantem pruskim, a pochodzi z Poznańskiego. Jest to już drugi wypadek, że oficerowie z Poznańskiego zaprzęgnięci się Niemcom. Kowalski pełnił funkcję w wojskowym wywiadzie; po dezercji do Niemiec, wydał w ręce Prusaków wszystkich

Polaków, działających w porozumieniu z polskim wywiadem.

Ostatni dezercer major Urbanowicz był zawieszony w czynnościach za różne nieczyste sprawki a pomimo tego nie uważał pułk. Drapella — szef. maj. Urbanowicza — za wskazane przed czasem unieszkodliwić dezercera, aczkolwiek był poinformowany o wszystkich jego sprawkach.

Należało się spodziewać, że oficer, który ma tyle grzechów na sumieniu, drapnie przy najbliższej okazji do b. Vaterlandu.

—::—

Żona pocięła męża siekierą.

Wstrząsający wypadek pod Przemyślem.

(Od naszego korespondenta).

Przemyśl w marcu 1927. (W. Z.). We wsi Buszkowicach, obok Przemyśla żyło młode małżeństwo Krupów.

Ona Marja liczyła lat 24, jej mąż Wasyl był starszym od niej o rok. W pożyciu ich względnie możliwym, zaczęło się coś psuć od niejakiego czasu. Przed kilku dniami małżonek wróciwszy z roboty zażądał obiadu. Ponieważ obiadu jeszcze nie było, rozwścieczony Wasyl dla skrócenia sobie czekania począł rozbijać w kuchni „statki“.

Żona widząc marnowanie przez męża dobytku popadła w szal. Porwała leżącą w kącie siekierę i uderzyła z całej siły w głowę męża.

Wasyl po uderzeniu zwał się z nóg jak kłoda. Rozwścieczonej żonie zamało było tego, bo

RZUCIŁA SIĘ NA LEŻĄCEGO MĘŻA I POCZĘŁA RĄBAĆ GO SIEKIERĄ.

Kres temu położyła matka, której z wielkim trudem udało się oderwać rozszalałą córkę, od dającego słabe oznaki życia męża.

Pociętego, dogorywającego Krupę odstawiono do szpitala przemyskiego. Krupę pozostawiono pod dozorem w domu, gdyż natychmiast po strasznym czynie rozchorowała się niebezpiecznie.

—::—

Ludożercy w centrum Europy.

Gdy rozeszła się pierwsza wiadomość o potwornej zbrodni zjadania zabitych ludzi przez bandę cygańską (donosiliśmy o tem, onegdaj — Red.), na której ciążyło podejrzenie, że popełniła szereg morderstw — nikt nie chciał zrazu w to uwierzyć. Brzmi tak nieprawdopodobnie i przerażająco, że w Europie znajdują się jeszcze ludożercy, iż początkowo uważano to za wybryk rozkiełznanej fantazji dziennikarskiej. Obecnie jednak odpada wszelka wątpliwość: Obozujący w lesie pod Koszycami cyganie, z których aresztowano 12 mężczyzn, 14 kobiet i kilkoro dzieci, wyznali z mrozącą krew obojętnością, że

UGOTOWALI I ZJEDLI 4 KOBIETY I JEDNEGO MĘŻCZYZNĘ.

„Mięso było bardzo dobre — opowiadał przed prokuratorem jeden z bandy — tylko miało słodkawy smak“.

Całe zachowanie się zbrodniarzy, robi wrażenie, że wogóle nie zdają sobie sprawy z okropności swego czynu, że są to ludzie, którzy wprawdzie żyją w państwie cywilizowanym ale że ich moralny i socjalny rozwój

ZATRZYMAŁ SIĘ JESZCZE W DOBIE EPOKI KAMIENNEJ.

Las moldawski znajduje się na terytorjum czechosłowackim ale tuż przy granicy węgierskiej. Jest on uprzywilejowanym miejscem przekradania się przemytników. Cyganie urządzali w nim zasadzkę i mordowali przemytników, rozumując prawdopodobnie, że zniknięcie przemytnika nie wywołuje szerszego zainteresowania i że rodziny zaginionych przeważnie z obawy o do-

chodzenia nie donoszą władzom o wypadku.

Banda na ofiary swoje wybierała także żebraków, wlagabundów, co do których również nie prowadzi się ewidencji.

Oto szczegóły z zeznań tych dzikich zwierząt w postaci ludzkiej:

Jeden z nich, Józef Hudak, opowiadał przed sądem: „Z pobliskiej wsi przyszła do lasu domokrażczyna. Zapytaliśmy jej, czy ma co na sprzedaż, lecz nim zdolała odpowiedzieć, jeden z nas skoczył ku niej i siekierą rozłupał jej głowę. Potem zawlekliśmy ją w głąb lasu, pokrajaliśmy ciało i połowę zaraz zjedliśmy“.

Chciał opowiadać dalej ale go wyprowadzono. Śmiał się przytem i pokazywał białe, lśniące zęby.

Inny członek bandy zeznawał:

„Naprzód zjedliśmy kobietę. Filko (przewódca bandy) mówił, że mięso kobiece jest bardzo dobre do jedzenia. Rozkazał on kobietom

ZROBIĆ Z NIEGO GULARZ, MIĘSO GOTOWANO Z RYZEM I ZIEMNIAKAMI.

Już po otrzymaniu tych zeznań wprowadzono herszta bandy do sali.

Jest to wysoki silnie zbudowany mężczyzna z czarną brodą i włosami. Na pytanie, czy to prawda, że banda jadła mięso ludzkie, odpowiedział spokojnie i krótko: Tak jest, to prawda. Zjedliśmy cztery kobiety i jednego mężczyznę.

Gniazdo tej przedpotopowej bandy ODKRYTO PRZYPADKIE.

Jeden z członków, Rybar, jest głuchoniemy, a w młodości nauczył się pisać i czytać w zakładzie dla głuchoniemych. Przy po-

dziale łupu — bo zamordowanych obrabowano także — został pokrzywdzony. Z zemsty napisał list do najbliższego posterunku żandarmerji, powodując uwięzienie zbrodniarzy.

Cyganie przyznają się dotychczas do zamordowania 12 osób, z których „tylko“ 5 zjedli. Stwierdzono dotąd identyczność następujących ofiar:

Dnia 8. października 1926. zamordowano kierownika konsumu, Imlinga; 20. maja 13-letniego studenta z Preszowa, Ondersco; 18. stycznia rolnika Kocerco wraz z żoną, następnego dnia kupca Russnyaka; następnie kilku przemytników, których nazwisk nie ustalono.

Z Rady miejskiej.

Wezoraj pod przewodnictwem prezyd. Neumana odbyło się posiedzenie budżetowej Rady miejskiej. Przed porządkiem dziennym zabrał głos radca Bogdanowicz i z okazji nadchodzących imienin marsz. Piłsudskiego, w uznaniu jego wielkich zasług dla zdobycia niepodległości i jej utrwalenia, postawił wniosek nagły o

NAZWANIE UL. PAŃSKIEJ IMIENIEM

MARSZ. PIŁSUDSKIEGO.

Przeciw temu wnioskowi oświadczył się tylko nieliczny klub endecji, zresztą cała Rada głosowała za wnioskiem.

Następnie radny Höflinger wygłosił 1 i pół godzinne przemówienie budżetowe, w którym zobrazował całość gospodarki miejskiej (sprawą budżetu zajmujemy się osobno) W dyskusji zabrał głos prof. Hauswald i dr. Pišek, poczem, o godz. 9:45 zamknięto posiedzenie. Dalszy ciąg dyskusji budżetowej odbędzie się w czwartek.

NADEŚLANE.

(Za tę rubrykę Redakcja nie odpowiada.)

Podziękowanie.

Czuję się w obowiązku złożyć tą drogą wszystkim byłym współpracownikom ś. p. Jana Webera za oddanie ostatniej przysługi, oraz muzyce kolejowej, która brała udział w pogrzebie dnia 18-lutego w Wiesenbergu, serdeczne podziękowanie.

Piotr Weber, brat
zam. w Bawarii.

Zamiast aresztu zastępczego -- obowiązek pracy.

WARSZAWA, 7. marca. W Ministerstwie Sprawiedliwości opracowano projekt rozporządzenia Prezydenta Rzpltej, którego mocą na całym obszarze Rzeczypospolitej poza b. zaborem austriackim areszt zastępczy będzie mógł być zamieniony w drodze decyzji sądowej

NA OBOWIĄZEK PRACY

bądź na rzecz Państwa, bądź na rzecz powiatu lub gminy. Według projektu 2 dni pracy mają być liczone za 1 dzień aresztu, przyczem obowiązek pracy ma być zasądzany bądź na wniosek prokuratora, bądź na wniosek zainteresowanego. Wniosek o zasądzeniu powinien być poparty świadectwami, stwierdzającymi, że zasądzony posiada kwalifikacje do wykonania pracy. Kara będzie przez sąd uznana za odcierpianą, gdy władza, na rzecz której pracę wykonano, zaświadczy o jej zadowalającym ukończeniu.

MIN. SKŁADKOWSKI — POSTRACH URZĘDNIKÓW.

WARSZAWA, 8. marca. (A. W.) Wezoraj wrócił do Warszawy po inspekcji szeregu miast powiatów: słonimskiego, nieświeskiego, baranowickiego, brzeskiego, bielskiego i białostockiego p. min. Składkowski.

—::—

BOMBY POD KOŚCIOŁEM.

PARYŻ, 8. marca. (Pat.) „Chicago Tribune“ donosi ze San Francisco, iż policja tamtejsza przychwyciła dwóch osobników w chwili, gdy podkładali bomby pod kościół katolicki. Osobnicy ci na widok policji zaczęli uciekać. Gdy na wezwanie policji nie zatrzymali się, dano do nich strzały, przyczem jeden ze sprawców został zabity, a 2 ciężko ranionych.

Sąd mas robotniczych nad komunizmem.

W artykule pod powyższym tytułem pisze organ socjalistów polskich w Stanach Zjedn., „Robotnik Polski“, co następuje:

„Poraz bodaj pierwszy w historii ruchu robotniczego, na tak wielką skalę, odbywa się sąd mas robotniczych nad ideologią pewnej grupy, uważającej się za przedstawicielkę interesów klasy robotniczej, sąd nad komunistami.

Były już pewne secesje w ruchu robotniczym, które zostały potępione przez szeroki ogół robotniczy, były to jednak przeważnie secesje lokalne.

Obecnie na całym świecie utworzył się ostry front całej klasy robotniczej, skierowany przeciw komunizmowi. Front ten szczególnie silnie zarysował się w Stanach Zjednoczonych.

Uchwały w poszczególnych unjach, skierowane w celu oczyszczenia szeregów unijnych z komunizmu, są obecnie objawem powszechnym.

Ostatnio w New Yorku utworzył się komitet, obejmujący cały klasowy ruch robotniczy do walki z komunizmem.

Ten sąd mas robotniczych nad komunistami powinien otworzyć oczy każdemu uczciwemu robotnikowi- komunistcie. Musi mu otworzyć oczy na prawdę, że rola komunizmu nie jest twórczą, jeżeli się spotyka z ogólnym potępieniem mas robotniczych.

Klasowy ruch robotniczy zwalczał zawsze i zwalcza wszelkiego rodzaju zakusy, łamiące jego zdrową ideologię, jego siły i formy. Zwalczał i zwalcza związki żółte; zwalcza anarchistyczne formy syndykalizmu; walczy ze starymi formami trade-unionizmu i przekształca je powoli w nowożytnie industrialne. Żadna jednak walka nie przybrała tak ostrych form, jak walka z komunizmem.

Pogarda, z jaką spotykają się w związkach zawodowych i w ogóle w ruchu klasowym świata całego, zawozić mogą komuniści swojej taktyce, którą kieruje Moskwa. Z drugiej znów strony, gdyby nie oparcie o Moskwę, komunizm dawno by istnieć przestał. O tyle z nim trudniejsza sprawa, niż z bakunizmem, że stoi za nim złoto rosyjskie.

Niepoczytalna działalność komunizmu jest potrzebna dla tych, którzy stoją na czele i starają się łowić ryby w mętnej wodzie. Inna rzecz z robotnikami. Pomagając burzyć to, co budował dziesiątkami lat krwawych walk ruch robotniczy, popełniają, może nieświadomie, zbrodnię straszliwą, za którą są odpowiedzialni wobec historii. Patrząc na tę zbrodniczą działalność, burzącą podstawy siły i walki, musi się bronić klasa robotnicza, musi sięgnąć do najostrzejszych środków, byle położyć wreszcie kres tej herostratowej akcji niepoczytalnych żywiołów.

Walne zgromadzenie Sekcji Kobiet P. P. S.

we Lwowie odbyło się dnia 26. II., przy licznych współudziale kobiet pracujących. Po zagajeniu i referacie organizacyjnym wygłoszono sprawozdanie z działalności i kasowe. Działalność sekcji w roku sprawozdawczym obejmowała pracę organizacyjno oświatową i kulturalno-oświatową wśród kobiet, opiekę nad dzieckiem robotniczym, oraz dziedzinę samopomocy.

Z zakresu prac organizacyjno oświatowych, zanotować należy zgromadzenia i konferencje kobiet, z referatami tow. Prausowej, sen. Kluszyńskiej i tow. Markowskiej. Kulturalno-oświatową działalność szerzyły nasze towarzyszyki za pomocą pogadanek i odczytów, zaś w dziedzinie opieki nad dzieckiem zaznaczyły szczególnie owocną i pilną pracę. Opiekowały się „Gniazdkiem“ dla ubogiej dźjatwy na Żółkiewskim, dożywając około 200 dzieci. Na kolonię wakacyjną wysłano 94 dzieci robotniczych do Rożniatowa, kosztem 7.090 zł. 95 gr. na 6 tygodni. Urządzono „Gwiazdkę“ i obdarowano 132 dzieci robotnicze praktycznymi podarkami. Ponadto urządzano niedzielne zabawy dla dzieci.

W dziedzinie samopomocy zaznaczyć należy z uznaniem chęć ulżenia niedoli robotniczej rodzinie przez urządzanie trzymiesięcznych kursów kroju i szycia, które Sekcja Kobiet w permanencji w tym roku zorganizowała.

Dużem uznaniem i liczną frekwencją cieszyła się również „Kuchnia dla bezrobotnych“, prowadzona przez nasze towarzyszyki w Stow. Rzeźników, przy ul. Żółkiewskiej, a subwencjonowana przez Komitet pomocy dla bezrobotnych we Lwowie. Wszystkie te prace spełniały nasze towarzyszyki z wielkim poświęceniem, oddaniem i głębokim zrozumieniem idei, której służą.

Komisja rewizyjna złożona z towarzyszy Sokółowskiego i Drobuta znalazła wszystkie rachunki w porządku i stwierdzono celowość zużytkowania finansów.

Nad sprawozdaniem rozwinęła się dyskusja, w której zabierały głos tow.: Krauzowa, Trawiecka, Winnikowa, Olenkiewiczowa i Smulikowska. Ustępującemu Zarządowi udzielono absolutorium. — Na przewodniczącą wybraną została w dalszym ciągu tow. Szpytowa Tekla; do Zarządu weszły: Drobutowa Muszka, Trawiecka, Olenkiewiczowa, Barańska, Langowa, Kisielowa, Krauzowa, Smulikowska, Drobutowa Marja, Fajlesowa, Andraszowska, Trojanowska, Mokłowska, Skalakowa i Rudnianałowa. We wnioskach domagano się zdecentralizowania ruchu organizacyjnego na poszczególne dzielnice. Uchwalono przy komitetach dzielnicowych zakładać sekcje kobiece dzielnicowe.

Lokaut w przemyskiej fabryce „Kahape“.

Nasz korespondent przemyski donosi:

(W. Z.). Tutejsza fabryka maszyn rolniczych, wypowiedziała wszystkim robotnikom pracę.

Pozorną przyczyną tego kroku ze strony dyrekcji jest rzekomy zamiar „reorganizacji produkcji“, w rzeczywistości chodzi tu o powiększenie wyzysku. Pracy w tej fabryce jest tyle, że zajęci dziś robotnicy mogą mieć zapewnioną robotę na przeciąg kilku miesięcy.

Jeżeli fakt wypowiedzenia ma być wstępem do obniżenia płac robotnikom, to fir-

ma zawiędzie się.

Jeżeli się zważy, że liczba bezrobotnych w Przemyśle przekroczyła 2000 ludzi, a firma „Kahape“ chce bezrobocie powiększyć o dalszych przeszło 100 ludzi, nakłada to na władze obowiązek przeciwdziałania.

Apelujemy do p. Starosty i Inspektora pracy, ażeby sprawą tą zajęli się niezwłocznie i ażeby nie dopuścili do zwiększenia się stanu bezrobocia.

W związku z ogłoszonym lokautem. Rada Związków Zaw. w Przemyśle ogłosiła, że pracy w fabryce przyjmować nie należy.

Z służącej domowej -- ministrem.

Po Matgorzacie Boxfield w Anglii i Ninie Bang w Danii trzecia socjalistka została ministrem w rządzie swego kraju. Jest nią Minna Sillanpää, Finka. W 12 roku życia była robotnicą fabryczną, potem służącą domową. O własnych siłach zdobyła o wiele wyższe nad przeciętne wykształcenie i wiedzę. Jako organizatorka pomocnic domowych prowadziła przez długi czas biuro pośrednictwa pracy dla służących. Z jej inicjatywy powstało schronisko dla służących, znajdujących się bez posady i kolonja letnia. Później była inspektorką wszystkich restauracji spółdzielni „Elando“

w Helsingforsie.

Tow. Sillanpää już w r. 1907, kiedy fińskie kobiety po raz pierwszy głosowały, została wybrana do parlamentu. Jej wszechstronne wiadomości z dziedziny socjologii i socjalizmu, które posiadała nie tylko jako organizatorka pomocnic domowych, ale i jako przewodnicząca socjalistycznego Związku kobiet fińskich i redaktorka fińskiego pisma socjalistycznego dla kobiet „Toverika“ (Towarzyszka), sprawiły, że fińska socjalna demokracja, obejmując rządy, powołała ją na stanowisko ministra dla spraw socjalnych.

Z dnia.

Na marginesie wiecu szkolnego.

Na niedzielny wiec w sprawie ustroju szkolnego endecy, chadecy i różne pobożne panie, sprowadziły bojówkę z pałkami, korporantów z osławionym Sosnowskim na czele, aby pokazali, jak sobie oświata szkolną w Polsce wyobrażają.

Robotnicy dali dowody wielkiego, politycznego wyrobienia, skoro z dużą cierpliwością pozwolili różnym chadeckim, naganiaczom mówić, a właściwie pleść androny. Szpetne niepowodzenie spotkało endecykiego grasanta szkolnego Szczurkiewicza, któremu przewodniczący wiecu tak skutecznie przerwał „pedagogiczne“ wywody, że stracił od razu mowę i opuścił salę obrad.

Bojówkarz Sosnowski nie spłonął rumieniec wstydu gdy zabrawszy głos po profesorze wszechznanej lwowskiej Chylińskiej wśród wielu głupstw dla uzasadnienia potrzeby klerykalizmu w szkole powiedział: „a przecież na sztandarach powstańców 1863 r. była Matka Boska“. Z tego patriotycznego stwierdzenia loicznie wynikało, że mimo tego przegraliśmy walkę w roku 1863, a natomiast na sztandarach pułków z lat 1919 — 1920 r. nie było M. B. i wojnę wygraliśmy. Ale z próżnego nie należy. Sosnowskiemu mimo długoletnich studiów, nawet Matka Boska nie pomoże.

Sztuki mówienia o niczem, dokazał dr. Kosowski. Doskonałym przemówieniem za nowym jednolitym ustrojem szkolnym posta Smulikowski, dyr. Jaworskiego i prof. Chylińskiego nikt na wiecu poważnie nie umiał się przeciwstawić.

Z wiecu wyniosłem przekonanie, że chadecy i endecy pragną powszechne szkolnictwo oddać organistom i kościelnym, a szkoły średnie katechetom, ale wstydzą się publicznie to powiedzieć, natomiast lud woła: wysoko postawione powszechne szkolnictwo i przedz z księżmi z nauczania i wychowania.

Pobożny kaznodzieja.

W Laszkach murowanych pobożny kapłan ze Srok lwowskich, wyróżną tej niedzieli kazanie w cerkwi, w którym pomstował na ludzi, że gonią za zbytkami, że nie chce się im pracować. Wół i koń — wołał pobożny księżyna — jedzą postne strawy i ciężko pracują, a ludzie chcieliby mięsa i omasty, a pracować tylko 8 godzin. Dawniej o suchym kawałku chleba ludzie pracowali po 12 godzin i było im lepiej na świecie. Módl się, pość i pracuj, a będziesz zbawiony!... Nie zapomniat księżyna dodać wezwania, żeby pobożni wierni zaoszczędzone grosze znosili do cerkwi, aby złotousty księżyna pościć nie potrzebował.

Karol Marks i Targi lipskie.

LIPSK. 8. III. Na posiedzeniu tutejszej Rady miejskiej postawili socjaliści demokracji wniosek, aby plac Augusta nazwać „Placem Republiki“. Wniosek ten upadł; głosowali przeciw niemu i komuniści.

Następnie głosami socjalistów i komunistów przyjęto komunistyczny wniosek, aby plac ten nazwać placem Karola Mrrxa. Wobec tego magistrat m. Lipska postanowił założyć protest przeciw tej uchwale, wywołując, że takie premionowanie słynnego placu odbija się szkodliwie na interesach Lipska jako miasta targowego (!).

Nowe odkrycie astronoma polsk.

Asystent obserwatorium krakowskiego p. Kazimierz Kordylewski odkrył w niedzielę o godz. 1 nad ranem w pobliżu gwiazdy S. Kruka gwiazdę zmienną szczególnego rodzaju. Gwiazda była 12-tej wielkości. Odkrycie dokonane zostało za pomocą lunety, wypożyczonej przez obserwatorium harwardzkie w Ameryce.

Do bieguna południowego.

(ATE). Donoszą z Nowego Yorku, że mjr. Ryszard Byrd, który w roku ub. odbył lot na biegun północny, zamierza w roku bieżącym dokonać podróży na biegun południowy.

Z krwi i potu milionów.

Ile wydają amerykańscy czciciele złotego cielca?

NEW YORK. Szesnaście tysięcy milionerów nowojorskich, zamieszkających na trzymiłowej przestrzeni przy Park Avenue, od 34 do 96 ulicy wyda najmniej 280,000,000 dol. w tym roku na swe utrzymanie, jak wykazują badania Stowarzyszenia Park Avenue. Dzieląc sumę tę na każdego mężczyznę, kobietę i dziecko tej dzielnicy, przypada rocznie na utrzymanie po 17 tysięcy 500 dolarów.

Stowarzyszenie ogłasza po dokładnym zbadaniu stanu rzeczy, że przeciętny zarobek głowy rodziny mieszkającej w tej dzielnicy, przekracza sumę 100,000 dolarów. Jest tam bardzo wielu, których roczny dochód przewyższa sumę miliona dolarów.

Jak wykazują badania, owe 280,000,000 dol., jakich potrzebują ci milionerzy na swe utrzymanie, wy-

dawane są w ten sposób: Na stroje kobiece 50,000,000 na stroje męskie 15,000,000, na żywność 20,000,000, na futra 16,000,000, podróz 15,000,000, renty 18,000,000 automobile 10,000,000, sztuki artystyczne 15,000,000, restauracje 10,000,000, yachty 7,000,000, rozrywki — 5,000,000, dobroczynność 5,000,000, lekarstwa i perfumy 5,000,000, cukierki 2,000,000, podarki 5,000,000.

Nie obliczono jeszcze, ile milionów dolarów w tej dzielnicy wydadzą w roku na trunki. Niektórzy twierdzą, że 15,000,000 dol.

Park Avenue w tej okolicy tworzy niejako ów legendarny Olimp, na którym ucztowali bogowie starożytnej Grecji, którym Prometeusz wydarł ogień. Kiedyś nadajdzie czas i zjawi się nowy Prometeusz, który wyrwie bogom dolara ich potęgę — złoto!?

Klub rojalistyczny -- jaskinią gry.

BUDAPESZT, (Ceps). W budapeszteńskich kołach towarzyskich wielką sensację wywołała wiadomość o zamknięciu klubu rojalistycznego i wdrożeniu śledztwa przeciwko jego kierownikom. Okazuje się, że klub ten, o którym na podstawie nazwy sądzono, że jest miejscem schadzek wytwornych arystokratów węgierskich, jest najpospolitszym domem gry, gdzie szlachcice węgierscy i bogacze budapeszteńscy, nie wspólnego z polityką rojalistyczną nie mający, spędzali dni i noce na hazardowej grze w karty. Aby zapewnić klubowi jak największą frekwencję, po ulicach miasta chodzili wieczorami specjalni agenci, którzy proponowali przechodniom odwiedzenie klubu. Istotnie frekwencja w klubie „rojalistycznym“ nie pozostawiała nic

do życzenia.

Szkodliwa działalność klubu rojalistycznego nie mogła jednak ująć czujności policji budapeszteńskiej, która już od dłuższego czasu otrzymywała listy od zrozpaczonych żon i matek, których mężowie, wzgl. synowie, wszystkie swe pieniądze w klubie tym przegrali. Dlatego też pewnej nocy zupełnie niespodziewanie funkcjonariusze policji wpadli do klubu rojalistycznego, gdzie na gorącym uczynku hazardowej gry w karty przyłapano całe towarzystwo arystokratów i paskarzy budapeszteńskich. Lokal niezwłocznie opieczkowano, a sprawę skierowano do prokuratury państwowej.

—:—

Stosunki zdrowotne w Niemczech.

A u nas?

Minister spraw wewnętrznych Rzeszy przedłożył parlamentowi niemieckiemu memoriał w sprawie stanu zdrowia ludności państwa, w którym stwierdza się, że poprawa stosunków pod tym względem, która nastąpiła już w r. 1924, trwa w dalszym ciągu. — Poza brakami występującymi tu i ówdzie w mniejszym lub większym stopniu, a spowodowanymi bądź lichem odżywianiem się, bądź niedzą mieszkaniową, widoczny jest ogólny postęp ku lepszym. W szczególności wzrosła nieco liczba żywo narodzonych dzieci; zmalała w ogólności jak i wśród osadków śmiertelność. Rzadkie zupełnie były w roku sprawozdawczym wypadki chorób zakaźnych i epidemicznych; również inne zachorowania, spowodowane w latach powojennych niedostatecznym lub nieodpowiednim odżywianiem. Zmniejszyła się również tuberkuloza.

Pocieszający nadzwyczajnie, a spowodowany zapewne leczeniem salwersanem — jest spadek syfilisu, zjawisko nadto zauważone i w innych krajach kultu-

ralnych. W porównaniu z innymi latami wzrosła jedynie liczba spędzeń płodu, jednak spadła mimo to z powodu tych zabiegów liczba zachorowań na febrę połogową. Widoczne jest umiejętne stosowanie danych zabiegów.

Co się tyczy stanu odżywiania, obraz w stosunku do lat poprzedzających jest naogół korzystny, z wyjątkiem kół bezrobotnych lub pracujących przez zredukowaną liczbę godzin itp. Rozumie się, że najgorzej przedstawiają się stosunki w okęgach przemysłowych.

Memoriał przypisuje tę poprawę stosunków zdrowotnych nieustannej rozbudowie opieki społecznej publicznej i prywatnej, oraz wzrastającej uwadze poświęcanej cielsnemu umocnieniu młodzieży przez gimnastykę, sport, wycieczki.

A u nas? Warto by poznać statystykę ogólną stanu zdrowotnego w Polsce oraz politykę organów sanitarnych w tej sprawie.

Walka z bandytami.

Terenem krwawej walki bandytów z policją stał się Szydłowiec w ziemi kieleckiej.

W kwietniu r. z. z więzienia radomskiego uciekł Witkaś, herszt bandytów, który zorganizował szajkę i zaczął wykonywać napady rabunkowe. Policja zaczęła go tropić, ale on zawsze zdołał się wymknąć z zastawionych sieci.

Dnia 8. grudnia r. z. podczas obławy posterunkowej z Szydłowca Woźniak spotkał na placu targowym herszta bandytów, który postrzelił policjanta, w nogę i umknął. W lutym r. b. Witkaś postrzelił w Skarżysku policjanta, poczem umknął.

Od tego czasu policja ze zdwojoną energią zaczęła tropić bandę Witkasa. Dnia 5. b. m. 12. policjantów zorganizowało obławę w Szydłowcu, poszukując Witkasa, wraz z drugim, nieznanym bandytą. Kilugodzinna obława nie dała pożądanego wyniku. Gdy o godz. 10. wiecz. wspomniany posterunkowy Woźniak wracał do swego mieszkania w Szydłowcu przy ul. kieleckiej, w bramie domu wpadł w zasadzkę bandytów, którzy dali do Woźniaka około 30-tu strzałów. Woźniak mimo otrzymanych dwóch ran w nogę ze zgruchotałaniem kości powyżej kolana i prawą ręką, leżąc już na ziemi, wyrzucił do bandytów 9 razy, lecz chybił. Bandyci umknęli.

Rannego Woźniaka w stanie ciężkim, po nałożeniu opatrunku przez miejscowego felczera, najbliższym pociągami przywieziono do Warszawy i umieszczono w szpitalu Przemienienia Pańskiego.

Nagła śmierć a... plamy na słońcu.

W Paryżu wygłosił dr. M. Faure, dawny kierownik paryskiego laboratorium szpitalnego, ciekawy odczyt na temat wpływu plam słonecznych na śmiertelność.

Trzymając się systemu porównawczego — mówił dr. Faure — przekonać się można, że wypadki nagłej śmierci, w dniach pojawiania się plam słonecznych, wskazują 26 proc. wypadków śmiertelnych, wśród chorych; kiedy plamy na słońcu znikną, tylko 13 proc., czyli różnica o całą połowę. Wypadki śmiertelne zdarzały się przeważnie u chorych, mających przeszło 45 lat, a zatem w okresie, w którym organizm ludzki zaczyna już zbliżać się ku starości. Tak więc plamy słoneczne wywierają wpływ ujemny, nie tylko na przyrządy telegraficzne i telefoniczne, co jest powszechnie wiadome, ale i na działalność prawidłową organizmu ludzkiego.

Dr. M. Faure wskazywał, że zauważyć można było nagłe zanikanie siły odpornej, podtrzymującej dotąd chorych, przy równoczesnym osłabieniu funkcji prawidłowych w organizmie, zwłaszcza u cierpiących na rozstrój organów wewnętrznych, przede wszystkim serca. Natomiast u chorych na inne dolegliwości, ten wpływ ujemny był o wiele mniejszy, lub żaden.

Tym sposobem stwierdzono tylko sam skutek; przyczyn istotnych nie zbadano.

Z włoskiego ruchu robotniczego.

Zebrani w Amsterdamie dnia 26. lutego przedstawiciele Międzynarodówki zawodowej i soc. Międzynarodówki robotniczej po dyskusji, w której omawiano sytuację ruchu robotniczego we Włoszech, powzięli rewolucję, która m. i. oświadcza:

Przedstawiciele obu Międzynarodówek uważają wszelką próbę kompromisu z tyrańskimi rządami faszystów we Włoszech nie tylko za niewiodącą do celu ale i za zgubną. Potępiają przeto jak najostrzej podpisane przez kilku byłych przewodców Zw. zawodowych dokumentu, który stoi w bezwzględnej sprzeczności z zasadami międzynarodowego ruchu zawodowego.

Socjalistyczna partja włoskich robotników oraz kierownictwo włoskiego ruchu zawodowego były zmuszone po pogorszeniu się sytuacji we Włoszech, przenieść swą siedzibę zagranicę, aby móc kontynuować walkę z faszyzmem. Przedstawiciele obu Międzynarodówek widzą tedy we włoskiej partji socjalistycznej i Zw. zawodowych, znajdujących się zagranicą, jedynie powołaną reprezentację włoskiej klasy robotniczej.

Wynalazca marki dobroczynności.

W Danji zmarł w wieku lat 62 M. Holboel, który przez dziesiątki lat czynny był na posadzie kierowniczej na poczcie duńskiej. Jemu świat zawdzięcza wynalazek marki dobroczynności. Przed dwudziestu laty wpadł on na pomysł użycia marki w służbie dobroczynności publicznej.

Za jego inicjatywą Danja wydała pierwszą markę dobroczynności, z których dochód przeznaczono na zwalczanie gruźlicy.

Ten zwyczaj rozpowszechnił się nie niebawem po wszystkich krajach skandynawskich, a potem po całej Europie.

—:—

Polskie statki handlowe na morzach.

WARSZAWA, 7. marca. Nasza eskadra handlowa w najrozmaitszych kierunkach przecina wody Bałtyku, morza Północnego i Atlantyku.

Obecnie „Poznań“ znajduje się w drodze z Anglii do Kopenhagi z ładunkiem węgla, „Wilno“ ładuje w Tyne (Anglia) węgiel, z którym popłynie do Malmö, „Kraków“ w drodze z Anglii do Lensburgu z ładunkiem węgla, „Katowice“ ładują w Rotterdamie koks, przeznaczony do Malmö, „Toruń“ bez ładunku podąża ze Szwecji do Gdyni po węgiel. Wszystkie statki za-kontraktowane są zgóry na cały miesiąc.

—:—

Mniejszości narod. na Ukrainie sow.

(Pap). W Charkowie odbył się wszechukraiński zjazd mniejszości narodowych, których Ukraina liczy około 5 mil., czyli 15 proc. całej ludności Ukrainy. Poszczególne mniejszości narodowe na Ukrainie przedstawiają się liczbowo, jak następuje: 2,300,000 Rosjan, 1,400,000 Żydów, 400,000 Polaków, 375,000 Niemców, 100,000 Bułgarów, pozatem Ormianie, Chińczycy, Cyganie i inni. Więcej niż 50 proc. dzieci mniejszości narodowych pobiera naukę szkolną w języku ojczystym.

Z wydawnictw.

„WIADOMOŚCI LITERACKIE“ nr. 10 zawiera: Wł. Broniewskiego: Pieśń o wojnie domowej (wiersz); Wywiad z autorem „Demona ruchu“, St. Grabińskim; Feliks Kon o procesie Brzozowskiego (korespondencja z Moskwy); Rozmowa z H. Poulaille (koresp. z Paryża); Jerzy Brandes; „Nowy Leś“; Jak powstaje sztuka teatralna; Sprawozdania z nowych wydawnictw literackich; Wł. Husarskiego: „Sztuka“ w Warszawie; Ruch teatralny; Kronika muzyczna; Korespondencja; Notatki; Tydzień bibliograficzny.

COMOEDIA, nr. 9—10 zawiera: Związek krytyków teatralnych; „Róża“ Zeromskiego (w teatrze lwowskim); Teatry warszawskie (omówienie najświetniejszych przedstawień); Tydzień muzyczny w Warszawie; Teatr niemiecki w Bydgoszczy; Teatry poznańskie; Wiadomości filmowe.

LWOWSKIE WIADOMOŚCI MUZYCZNE I LITERACKIE nr. 3. zawierają: Dr. S. Barbaga: Muzyka Beethovena; K. Brończyka: Rozmyślanie nad operą; Muzyka w szkołach ogólnokształcących; M. Opałek: Wiersze (feleton); Dr. Żygulski: Z najnowszych powieści; Recenzje, Dział informacji osobistych, Kronika.

Literatura, nauka, sztuka.

REPERTUAR TEATRU WIELKIEGO:

Środa, o godz. 7.30 wiecz. „Legenda Bałtyku“.
Czwartek, o g. 7.30 w. „Między nocą a brzą-
Piątek, o godz. 7.30 wiecz. „Aida“

REPERTUAR TEATRU „NOWOŚCI“:

Środa, o godz. 7.30 wiecz. „Jej chłopczyk“.
Czwartek, o g. 7.30 w. „Księżna Cyrkówka“.
Piątek, o godz. 7.30 w. „Jej Chłopczyk“.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:

Środa, o godz. 7.30 wiecz. „Dom warjatów“.
Czwartek, o godz. 7.30 wiecz. „Dom warjatów“.
Piątek, o godz. 7.30 wiecz. „Dom warjatów“.

„CUDAKI LWOWSKIE“, 3 akty ciętej satyry, pío-
ra „Pięciu Złośliwych“, pędzla K. Kostynowicza, dziś
o godz. 8-mej wiecz., w Kasyne miejskiej.

BIURO KONCERTOWE M. TUERKA:

Piątek, 11. marca: Józef Śliwński. — Pianista.

REPERTUAR KIN LWOWSKICH:

„LEW“: „Pani dzisiaj bez koszulki“.
„APOLLO“: Znak Zorzy.
„KOPERNIK“: „Nieślubne“.
„MARYSIENKA“: Pierwszy wystrzał w carat.
„PALACE“: Metropolis.
„WANDA“: Talizman śmierci. — Czarna maska.
„CHIMERA“: Kabaret pod siódmym niebem.
„PASAZ“: Pożar dżungli.
„ROCOCCO“: Ich grzech.
„FATAMORGANA“: Niewidomy z Undine.
„NOWOŚĆ“: Tragedja Domu Habsburgów.

TEATR WIELKI daje dziś w dalszym ciągu
wspaniałą operę fantastyczną Nowowiejskiego: „Le-
genda Bałtyku“ z udziałem p. Franciszki Platówny
i najwybitniejszych sił naszej opery.

PREMIERA „KRÓLA KAWY“ A. T. Müllera, za-
powiedziana w Teatrze Nowości na czwartek, 10. b.
m., zostaje przesunięta na sobotę, 12. b. m. z powodu
nie nadejścia na czas nowych efektów świetlnych.

„POTĘGA REKLAMY“. Pod reżyserją dyr. Czar-
nowskiego rozpoczęły się próby komedji amerykań-
skiej, którą ujrzymy w przyszłym tygodniu.

WYSTĘP MICHAŁA HOLYŃSKIEGO odbędzie
się w piątek, 11. b. m. w „Aidzie“.

PIERWSZY PROGRAM „AZAZELU“ w Teatrze
Gimply. „Azazel“ wzbudza powszechny entuzjazm w
całym Lwowie. Nie tylko lwowianie zachwycają się
wspaniałymi produkcjami tego, jedynego w swoim ro-
dzaju teatryku miniatur, ale mnóstwo osób przybywa
z prowincji. Niedościgniona gra wykonawców z nie-
zrównana Olą Liliń i Godkjem na czele, pierwszo-
rzędna reżyserja, muzyka miła w ucho wpadająca,
czyni z „Azazelu“ kulturalną placówkę pełną artysty-
cznych wzruszeń.

Kiepusa w Londynie.

Znakomity śpiewak polski Jan Kiepusa śpiewał
onegdaj w Londynie na koncercie, który się odbył
w największej tamtejszej sali Albert Hall. Sala była
wypełniona publicznością do ostatniego miejsca, choć
był to pierwszy występ Kiepusy w Londynie, a nazwi-
sko artysty znane było jedynie z ogłoszeń prasy po
jego występach w Berlinie i Wiedniu. Publiczność
przyjmowała artystę polskiego owacyjnie. Kiepusa bi-
sował pięciokrotnie.

Krytyka wyraża się o artyście polskim entuzja-
stycznie, bądź też bardzo dobrze, wskazując jedynie
na pewne braki, wynikające z niedostatecznego jeszcze
technicznego opanowania głosu.

Program koncertu zawierał arje z oper Verdiego
i Pucciniego, oraz arje z „Carmen“ i Barcarolle
Galla. Ostatni utwór artysta odśpiewał po polsku. —
Zaznaczyć należy, że występ onegdajszys był jedynym
koncercem Kiepusy w Anglii podczas jego obecnej byt-
ności.

Artysta wyjeżdża do Niemiec, gdzie będzie wy-
stępował stosownie do zawartych kontraktów. Z Nie-
miec Jan Kiepusa zamierza udać się do Mediolanu,
tamta zaś jeszcze w obecnym sezonie prawdopo-
dobnie do Ameryki. Kiepusa w wywiadach prasowych
zaznacza, że studjował jedynie w Warszawie, pod kie-
runkiem Leliwy i Brzezińskiego.

Komunikaty

ZWIĄZEK NIEZALEŻNEJ MŁODZ. SOC. (Akad.)
urządza w sobotę, 12. b. m. o 7. wiecz. w lokalu Z.
N. M. S. — Wieczór dyskusyjny z odczytem tow.
Karola Salamandra p. t.: „Faszyzm“.

Goście wprowadzeni mile widziani.

ZE SCENY „GWIAZDY“. W niedzielę, 13. b. m.
staraniem i na dochód Klubu Sport. Drukarzy Lw.
„Grafika“ powtórzoną zostanie w sali Stow. „Gwia-
zda“ Franciszkańska 7.) dramat w 8 obrazach J. Ko-
rzeniowskiego p. t.: „Karpaccy Górali“. Począ. o g.
7. wiecz.

T. U. R. we Lwowie

W ZW. ZAW. KELNERÓW, Rynek 3, we środę,
dnia 9. marca, o godz. 4-tej popoł. wykład tow. M.
Smulikowskiej, na temat: „Szkoła Przyszłości“.

W ZW. ZAW. PRACOWNIKÓW GMINNYCH, ul.
Ormiańska 2, we środę, dnia 9. marca, o godz. 7
wiecz., wykład tow. Dr. Hollandra na temat: „Ubez-
pieczenie społeczne“.

W ZW. ZAW. DRUKARZY „OGNISKO“, ul. Pie-
karska 18, w piątek, dnia 11. marca, o godz. 7 wiecz.
wykład tow. M. Hankiewicza na temat: „Organizacje
zawocowe a socjalizm“.

T. U. R. Borysław.

W środę, 9. marca, o godz. 7. wiecz.

ĆWICZENIE SPORTOWE.

W czwartek, 10. marca, o godz. 7. wiecz.

SZKOŁA REFERENTÓW.

Wykłady Uniwersytetu Ludowego

we Lwowie w b. tygodniu:

- W MUZEUM PRZEMYSŁOWEM, Hetmańska 20.
2) Piątek, 11. marca br., godz. 7-ma wiecz., p. prof.
Stan. Machniewicz: „Estetyka mieszkania“ cz. II.
z przeżroczami.
W ROBOTNICZYCH ZWIĄZKACH ZAW.:
4) Środa, 9. bm., godz. 7-ma wiecz., ul. Ormiańska
31, I. p., red. B. Skalak: „Walka dwóch światów“
z obrazami świetln.
5) Środa, 9. bm., godz. 7.30 wiecz., Rynek 8, I. p.,
p. prof. M. Łopuszański: „Świat niewidzialny“
z pokazami.
6) Czwartek, 10. bm., godz. 7-ma wiecz., ul. Sobie-
skiego 3, p. R. Froelich: „Jak wyrabia się stal“
z przeżroczami.
7) Piątek, 11. bm., godz. 7-ma wiecz., ul. Zielona 7,
I. p., p. inż. E. Libański: „Człowiek przedhisto-
ryczny“ z przeżroczami.

Za wiersz milim. 1 szpaltowy zwykły za tekstem
Zł. —15. Nad-słane Zł. —40. w tekście Zł. —70.

OGŁOSZENIA

Na 1-ej str. Zł. —80. Drobne ogł. za słowo Zł. —10.
Komunikaty Zł. —55, zamiejscowe o 25%, drożej.

Optyk

Silber, Lwów, ul. Kilińskiego 1

(obok Katedry)

Wydaje na asygnaty cwikiery i okulary
dla członków Kasy chorych.

Dzierżawa hotelu

Hotel George'a we Lwowie, plac Mar-
jacki l. 1. pierwszorzędny o 86 pokojach gościnnych
wraz z lokalem restauracyjnym (cztery sale) loka-
lami klubowymi, ubikacjami gospodarczymi i pobo-
cznemi, oraz całym urządzeniem hotelowym i restau-
racyjnym, odpowiadającym wszystkim nowocze-
snym wymogom hotelowego komfortu, do wydzier-
żawienia od 1-go listopada 1927 r.

Reflektanci winni wnosić oferty do Zakładu
Pensyjnego we Lwowie, ul. Piekarska 1 A (gdzie
też można otrzymać szczegółowy opis przedmiotu
dzierżawy i ogólne warunki dzierżawy) do dnia 15
kwietnia 1927. włącznie.

Do oferty należy dołączyć wadium w sumie
10.000 zł. w papierach pupilarnych.

Ogłoszenie

Kasa Zaliczkowa w Krystynopolu w likwidacji zaprasza
swych członków na Walne Zgromadzenie, które odbędzie
się dnia 20 marca 1927 o godz. 11 przed południem w lo-
kalu p. Wolfa Grafa w Krystynopolu a w razie braku kom-
pletu odbędzie się ponowne Walne Zgromadzenie w tym
samym dniu o godz. 5 popołudniu w tym samym lokalu
z następującym porządkiem dziennym: 1) sprawozdanie li-
kwidatorów i rady nadzorczej z czynności i rachunków za
rok 1926 i udzielenie im absolutorjum. 2) Stratę za rok
1925 i 1926 oraz nieściągalnych pretensyj odpisać z fu-
duszu rezerwowego, względnie z udziałów członków. 3) Wnio-
ski członków. Zarazem wzywa się wszystkich wierzycieli
do zgłoszenia swych roszczeń na ręce podpisanych likwi-
datorów w ciągu roku.

Wolf Graf likwidator. Azriel Lempert likwidator.

ZREDUKOWANY młody inteligentny mężczyzna poszukuje
jakakolwiek pracę biurową. Wiadomość do Admin. pod
»Sierota«.

Chorzy na cukrzycę

otrzymają bezpłatnie dokładną broszurę Nr. 10.
Dr. Hugo Caro, Sp. z o. o., Gdańsk.

Korzystaj z połączeń lotniczych Polskiej Linji Lotniczej „AEROLOT“ S. A.

Informacje:		Warszawa Nr. telef. 9—60	
Lwów	Nr. telef. 2—19	„	19—88
„	„ 9—36	„	8—50
„	„ 8—11	Łódź	„ 3—11
„	„ 6—10	„	26—15
„	„ 22—75	Gdańsk	„ 415—31
Kraków	„ 32—22	Wiedeń	„ 783—95
„	„ 25—45	„	485—60

Walne Zgromadzenie

członków Towarzystwa kredytowego dla handlu i przemysłu
w Kulikowie, stow. zarej. z ogr. por. w likwidacji, odbędzie
się dnia 16 marca 1927, o godz. 12. w domu p. Daniela
Lebwohla w Kulikowie, z następującym porządkiem dzien-
nym: 1) Odczytanie sprawozdania rewidenta z dokonanej
dnia 15 marca 1926 rewizji spółdzielni i przyjęcie tejże do
wiadomości. 2) Sprawozdanie likwidatora z czynności i ra-
chunków za 1925 i 1926 rok i udzielenie likwidatorowi i
Radzie Nadzorczej absolutorjum. 3) Wnioski członków.

Kulików, dnia 7 marca 1927.

Markus Flaschner, likwidator.

Pani w średnim wieku, osoba bardzo porządna — przy-
mie w pensjonacie na letnisku lub w miejscu ką-
pielowym posadę — klucznicy lub gospodyni. Wiadomość
do Administracji »Dziennika Ludowego« pod »Wyjazd«.

Ważne dla Warsztatów Mechanicznych

LICENCJA na wyrób znanych patentowa-
nych krat żaluzjowych systemu Stieglera
do odstąpienia na Lwów i okolice.

Blizsze informacje: Biuro Fabryki Krat Żaluz-
jowych p. f. „W o s“, Warszawa, Nowy-Swiat 30.